

УДК 690.9

Шовкалюк М.М., канд. техн. наук, доц., **Леконцева О.Е.**, аспірант
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», Україна

РОЗВИТОК ПРОГРАМ СТИМУЛЮВАННЯ ПІДВИЩЕННЯ ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ БУДІВЕЛЬ В УКРАЇНІ

Стан ЖКГ є болючою проблемою України, яка набула особливого суспільного значення у зв'язку із значним зростанням вартості енергоносіїв. Ключовими факторами є зношеність основних фондів галузі, застарілість технологій та низька енергоефективність. Рівень теплового захисту огорожень не відповідає сучасним вимогам [1]. Близько 70% житлового фонду збудовано до 1970р., енергоемність послуг у 2,5-3 рази перевищує показники розвинених країн, а понад третину житлових будинків потребують капітального ремонту.

Реформування житлово-комунальної галузі відбувається за різними напрямками:

- удосконалення і гармонізація з європейськими вимогами законодавчої і нормативної бази, що направлена на стимулювання енергоефективних технічних рішень (за останні роки розроблено систему стандартів та ДБН щодо організації енергоменеджменту та енергоаудиту, енергопаспортизації та сертифікації будівель, підвищення енергоефективності теплоізоляційної оболонки та інженерних комунікацій, а також прийнято нові ЗУ [2-5]);

- удосконалення системи управління в галузі з урахуванням ринкових відносин (зокрема, здійснюється підтримка створення ОСББ на державному та місцевому рівні, і на сьогодні їх вже більше 27 тисяч);

- технічне переоснащення галузі і всебічне залучення інвестицій на проекти з впровадження енергозберігаючих заходів в будівлях.

В Україні діють державні та регіональні програми підтримки енергоефективності, на рис. 1 в якості прикладу наведено деякі з них. На державному рівні ці програми адмініструють Держенергоефективності та НКРЕ. Державна програма «Теплі кредити», що має довіру і користується попитом у населення, направлена на такі основні цільові групи: ОСББ та ЖБК; мешканці квартир багатоквартирних будинків; власники приватних будівель. Аналіз інформації, що постійно оновлюється на сайті ДАЕЕ [7], показує, що найбільшою популярністю користуються наступні заходи: заміна вікон, модернізація освітлення, облік і регулювання енергоресурсів, модернізація індивідуальних теплопунктів; для приватних будинків - утеплення стін, заміна котлів.

На обласному та місцевому рівні майже в кожному населеному пункті діють різні програми, які направлені на підтримку енергоефективності в багатоквартирних будівлях: відшкодування відсоткових ставок та частини кредитів на енергоефективні заходи, комплексні проекти з термомодернізації бюджетних закладів та будівель ОСББ.

Найближчим часом має почати роботу і Фонд енергоефективності, створений відповідно до ЗУ [5], головними завданнями якого є залучення фінансування з різних джерел, створення умов для спів-фінансування проектів та контроль використання коштів. Крім того, реалізуються (в т.ч. за участю Мінрегіонбуду) міжнародні програми щодо енергозбереження при підтримці організацій та донорів: ЄБРР; ЄІБ; МБРР, Світовий банк, Уряд США через USAID; NEFKO, Уряд ФРН через GIZ; KfW, SIDA, E5P, ін. Все більший попит населення має Програма IQ energy (ЄБРР) для приватних будівель по компенсації частини кредитів на енергоефективне обладнання та монтаж.

Висновки: вирішення проблеми підвищення енергоефективності у будівельному фонді є одним із основних напрямків державної політики; в ході роботи проведено аналіз основних програм і проектів, що реалізуються в Україні.

**V Міжнародна науково-технічна та навчально-методична конференція
«Енергетичний менеджмент: стан та перспективи розвитку – REMS'18»**

«МЕНЕДЖМЕНТ ЕНЕРГОВИКОРИСТАННЯ»

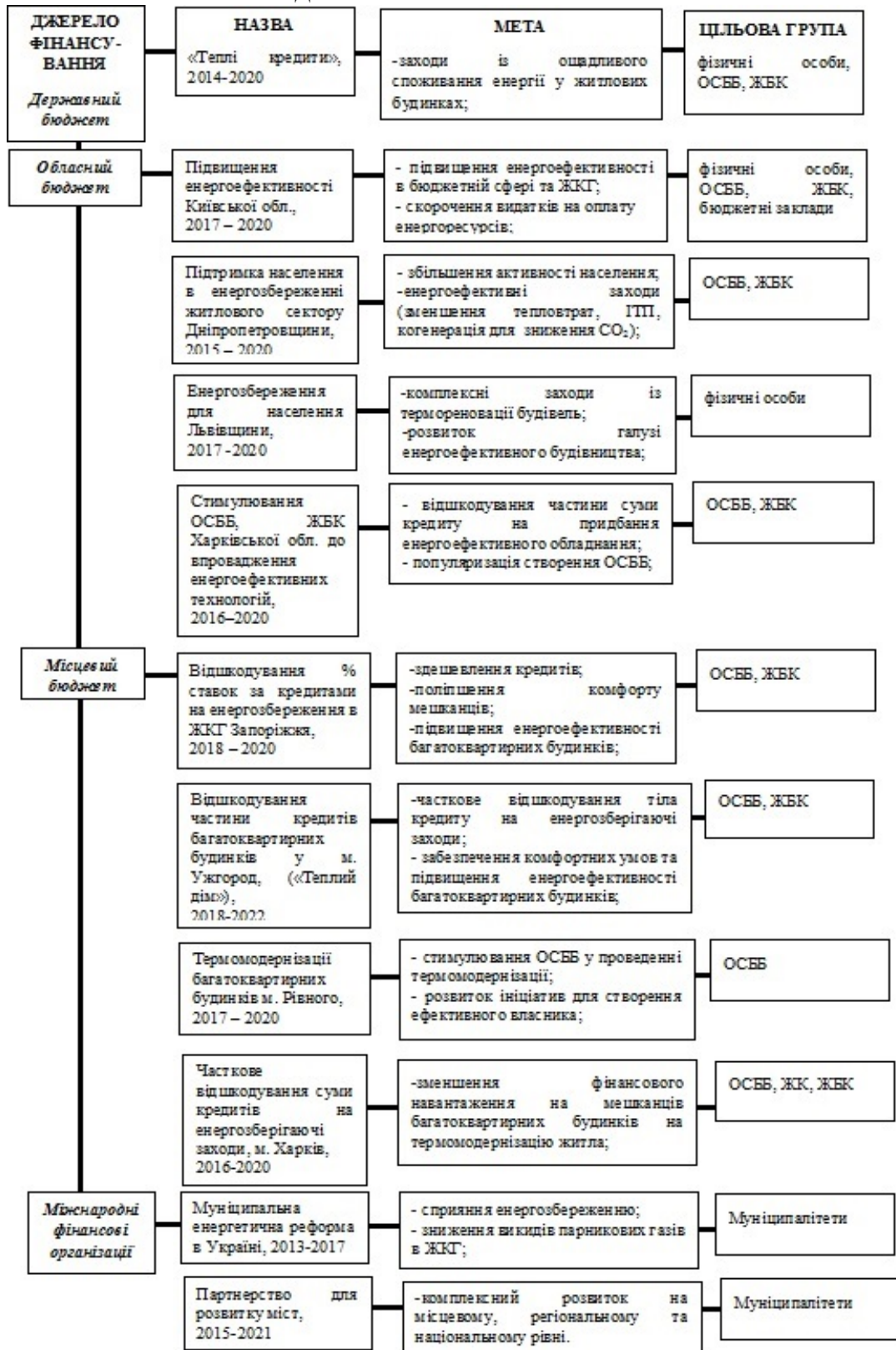

Рисунок 1 – Програми і джерела фінансування заходів з підвищення енергоефективності будівель в Україні

Список використаних джерел:

- ДБН В.2.6-31:2016. Теплова ізоляція будівель.
- ЗУ «Про енергетичну ефективність будівель» №, 2017.
- ЗУ «Про особливості здійснення права власності у багатоквартирних будинках» №417-19.
- ЗУ «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання» № 2119-VIII, 2017.
- ЗУ «Про Фонд енергоефективності» № 2095-19, від 08.06.2017р.
- ЗУ «Про ОСББ» N 1982-VIII, 2017.
- Офіційний сайт ДАЕЕ (*Держенергоефективності*), [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://sae.gov.ua/>